

МОНИТОРИНГ НА ДЕМОКРАТИЈАТА ВО МАКЕДОНИЈА

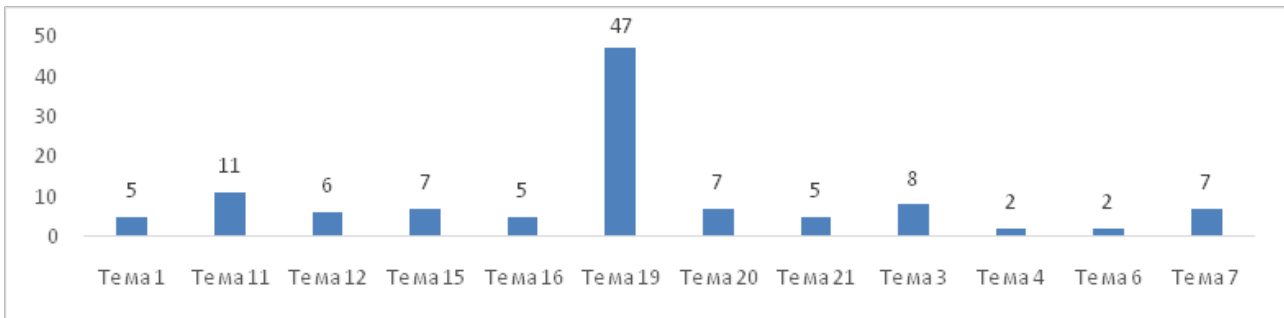

ТВ НОВА

1. ТЕМИ ЗА КОИ ИЗВЕСТУВАШЕ

Телевизијата Нова во известувачкиот период емитуваше 112 прилози поврзани со политичкиот живот и со демократските реформи во земјава. Убедливо најзастапена тема во вестите на оваа телевизија беа разговорите за формирање нова влада (47 прилози),

а по неа следувааше темата за двојазичноста како непосредно поврзана со првата (11 прилози). Според ова, половина од прилозите емитувани во овие информативни изданија се однесуваа на најактуелното прашање во мониторирањето период.

Број на прилози според теми на Телевизија Нова (13-17 и 20-24 февруари)

Тема 1	Организација на изборите (истраги во врска со финансиските извештаи за изборните активности на одредени партии)
Тема 3	Проекти и мерки на Владата и на другите институции
Тема 4	Промоција на проекти и мерки на Владата во кои се вклучени политичките партии преку нивните лидери или претставници (пред се Никола Груевски)
Тема 6	Редовни активности на претставници на Владата и на институциите (решавање тековни прашања, протоколарни активности итн.)
Тема 7	Работа на Специјалното јавно обвинителство (и други теми поврзани со СЈО)
Тема 11	Предлог за поширока употреба на албанскиот јазик (прилози што подетално го обработуваат предлогот за користењето на јазиците и во кои контекстот на преговорите за формирање влада е спореден)
Тема 12	Економија и инвестиции (странски инвестиции, буџетски вложувања, вработеност)
Тема 13	Задолжувања и состојба со јавниот долг
Тема 14	Медиуми
Тема 15	Редовна работа на јавните институции, исполнување или неисполнување на нивните обврски
Тема 16	Разно
Тема 18	Образование
Тема 19	Преговори за формирање влада
Тема 20	Десоросоизација
Тема 21	Активности на политичките партии поврзани со тековни случувања (судство, здравство итн)

Најголем дел од прилозите во врска со формирањето влада се однесуваа на секојдневно известување за активностите на СДСМ и на ДУИ, нивните меѓусебни средби, внатрешни состаноци и изјави. Во врска со оваа тема се објавуваа и ставовите на ВМРО-ДПМНЕ и повиците за нови избори, пораките од меѓународните претставници, коментари од политички аналитичари итн. Во врска со двојазичноста, се објавуваа информации, но и шпекулации околу договорот за нов предлог-закон за употреба на јазиците меѓу партиите СДСМ и ДУИ (24 февруари: „Договор СДСМ-ДУИ: Од 3.000 до 5.000 евра казна за неупотреба на албанскиот јазик“).

Известувањето за проектите и мерките на Владата и на другите институции беше третата тема според застапеноста. Притоа се емитува и долгорочни најави, со што се игнорираа околностите дека станува збор за привремена постизборна Влада, па овие прилози сугерираа дека сегашната владејачка структура ќе остане да ја води државата.

По подолго време, повторно како извор на информации за дел од овие најави беа користени објавите на лидерот на ВМРО-ДПМНЕ Никола Груевски на неговата фејсбук-страница. За Специјалното обвинителство и за работата на институциите се известуваа ретко. Темата „десоросоизација“ беше застапена помалку од претходно, со информации дека американскиот сенатор Мајк Ли барал одговори од американскиот амбасадор во Македонија Џес Бејли за донациите кон невладините организации, дека Цветин Чилиманов од здружението „Стоп операција Сорос“ дал интервју за американскиот портал Брајтбарт, а беа пренесени и делови од емисија на новинарот Васко Ефтов во која тој тврди дека ја разоткрива мрежата на „соросови“ граѓански организации. Известувањето за состојбите во економијата се однесуваа на пренесување на владините очекувања за економски раст и на извештајот од фондацијата Херитиџ за растот на економските слободи во земјата.

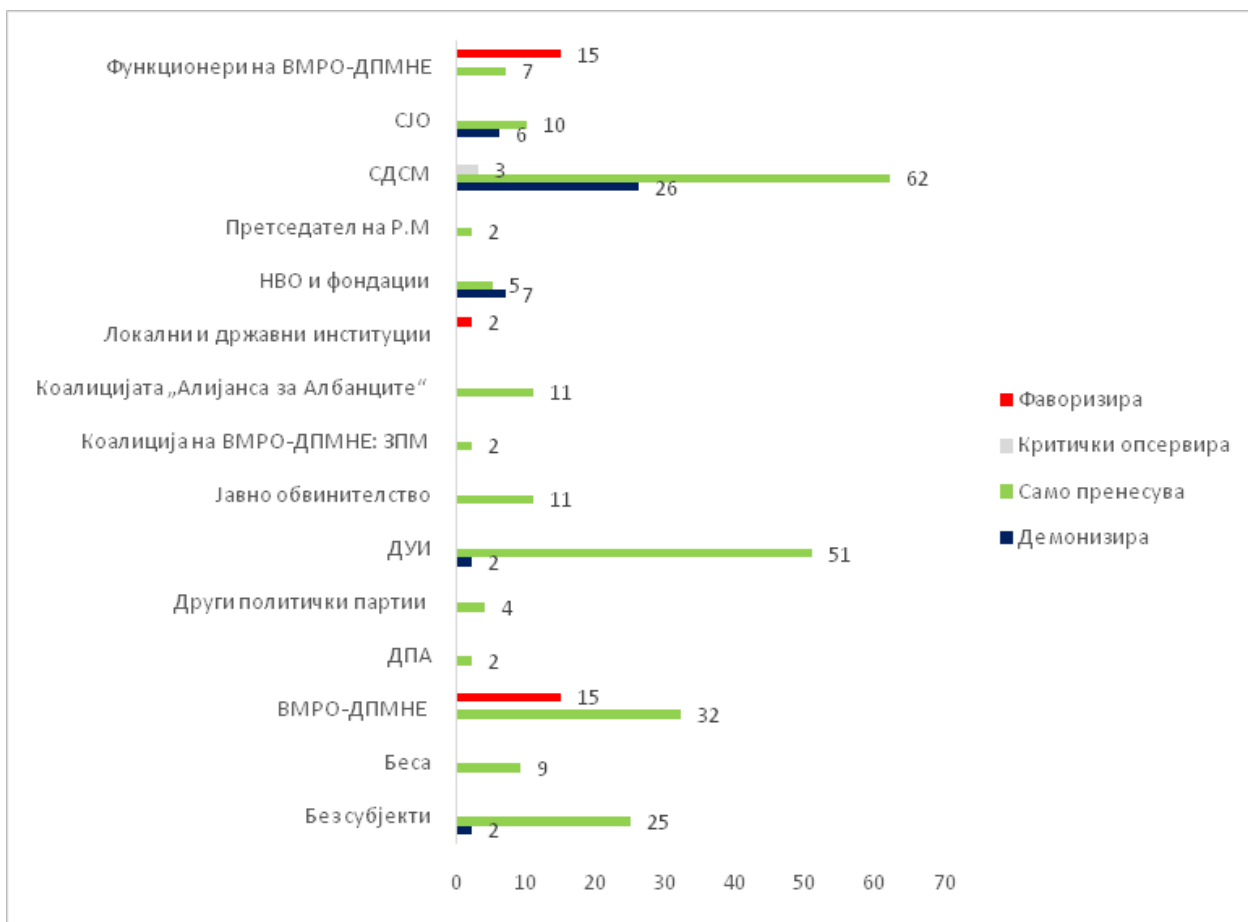
2. ПОЛИТИЧКИ СУБЈЕКТИ

Со оглед на улогата што политичката партија СДСМ ја имаше во мониторирањето период, како кандидат за составување Влада, информациите за неа беа најзастапени (91), а потоа следуваа ВМРО-ДПМНЕ заедно со нејзините владини функционери (71 информација) и ДУИ (53 информации). Само Алијансата за Албанците (11) и Беса (9) беа позначително застапени од другите партии. Од непартиските субјекти, најмногу се известуваа за СЈО (16 информации) и за невладините организации (12 информации). Ничии искажани политички ставови не доминираа над другите, но беше забележителен изразен фаворизирачки однос во известувањето за ВМРО-ДПМНЕ, а негативен и демонизирачки во известувањето за СДСМ, СЈО и за граѓанското општество.

Демонизирачкото известување за Социјал-демократскиот сојуз на Македонија можеше да се забележи во известувањето во врска со истрагата за финансирање на предизборната кампања (13 февруари: „Одиде понатаму на тема политика, но на тема политика и криминал. Јавното обвинителство извести дека започнало истрага против една партија... Неофицијално,

станува збор за СДСМ и сомневањата за начинот на кој ја финансирале на кампањата за изборите“), за еден од судските процеси против партискиот лидер Зоран Заев (17 февруари: „Во понеделник пресуда за нелегалното прислушување и објавување на разговорите во таканаречените бомби, во која обвинет е лидерот на СДСМ, Зоран Заев“), за преговорите за законот за јазиците (20 февруари: „Се прави ли нов обид на ваков начин да се прошверцува антиуставно решение?“) и за реакциите кон прифатените решенија (24 февруари: „На социјалните мрежи се прошири видео за двојазичноста на македонските банкноти. коментарите се дека Заев ги урна темелите на државата, по јазикот го албанзира и денарот“). Во мал број случаи е забележана коректна критичка опсервација на постапките на СДСМ, во врска со преговорите за влада (14 февруари: „Од Бихаќка и понатаму молк за неговата содржина, и покрај најавата дека процесот ќе го водат транспарентно“).

Беа забележани повеќе карактеристични начини на фаворизирачко известување за ВМРО-ДПМНЕ. Еден од нив беше едностранично пренесување информации во кои партијата

Приод во известувањето кон политичките субјекти на Телевизија Нова (13-17 и 20-24 февруари)

обвинува други субјекти (15 февруари: „Костовски: Нема тендер во Струмица којшто може да го добие некој кој не е близок до аболицираниот Заев“). Друг беше преку нагласување дека партијата е победник на изборите (24 февруари: „Насобраните граѓани го изразуваат голем револт и незадоволство од тоа што се изигрува волјата на македонскиот народ, којшто несомнено и на овие предвремени парламентарни избори со околу 455 илјади гласа поддршката ја даде на ВМРО-ДПМНЕ“). Меѓу најзастапените беше пофалничкиот тон во известувањето за владините мерки и проекти или економски успеси (14 февруари: „Ние се уште сме на тема економија и градба и раст. Со засилено темпо продолжува изградбата на патната инфраструктура во земјава. Министерот за транспорт Владо Мисајловски најави дека годинава ќе се обновуваат 40-на патишта“).

Медиумот изразуваше негативни ставови кон СЈО во известувањето за неговите активности (23 февруари: „По вчерашното скандалозно рочиште во скопска единица, Катица Јанева се заканува и со кривична пријава за судијката“) и еднострано пренесуваше обвинувања дека оваа институција е поврзана со опозициската партија (16 февруари: „Со последните јавни пораки на Богоевски од СДСМ, се потврдува тоа дека СЈО е партиски инструмент кој се користи за пресметки со неистомисленици и уцена кон ДУИ, пишува порталот“). Напаѓачкиот стил на известување беше забележан и кон граѓанските организации во известувањето за т.н. десоросоизација (16 февруари: „Последната лага од кујната на СДСМи Сорос која јавноста може да ја види е наводната независна пратеничка група во Собранието“).

British Embassy
Skopje

Подготовката на оваа публикација беше овозможена со поддршка од Британска амбасада Скопје, во рамките на проектот Изразување на јавниот интерес: Зголемување на моќта на граѓанските организации во Македонија. Мислењата и ставовите наведени во оваа публикација не ги одразуваат секогаш мислењата и ставовите на Британската амбасада.

